

Рэспубліканскія аглянды драматычных калектываў прамкааперацыі і сельскай мастацкай самадзейнасці паказалі, што аматарскі тэатр набывае ўсё большую папулярнасць як у горадзе, так і на вёсцы.

Мы пазнаёміліся ў час гэтых аглядаў з цікавай самадзейнай рэжысурай, якая здольна вырашаць складаныя творчыя задачы, мае добры густ і значную культуру. Паказалі сваё майстэрства артыя акцёрскія індывідуальнасці, якія хоць і не маюць спецыяльнай падрыхтоўкі, але здольныя і з усёй шчырасцю юнацкага сэрца аддацца любімай мастацтву.

Саме ж важнае, што вырашыла канчатковы поспех выступленняў калектываў, на аглядзе, — іх рэпертуар, сучасны і класічны.

Вядома, найбольш блізка сэрцу савецкага глядача — вобразы будаўнікоў камунізму і герояў Вялікай Айчыннай вайны. Гэтыя вобразы выховаюць высакародныя патрыятычныя пачуцці ў нашай моладзі і з'яўляюцца вартымі прыкладамі для пераімання.

Але разам з тым творы класічнай спадчыны, добра падрыхтаваны на аматарскай сцэне, таксама маюць бясспрэчнае выхавальнае значэнне. Яны пашыраюць нашы веды і ўдзяленні аб мінулым, служыць узорам рэалістычных традыцый, якія нацягваюць самадзейных актёраў, рэжысёраў і даходзяць да сэрца глядачаў.

Паказальнымі былі спектаклі «Банстанцін Заслонаў» (Брагінскі драматычны калектыў — рэжысёр Я. Шайкевіч) і «Паўлінка» (Віцебскі Палац прамкааперацыі — мастакоў В. Лагуська) сваёй ансамблевай, глыбока раскрытым зместу. І, мабыць, самае важнае тое, што самадзейныя тэатры не паўтараюць спектаклі купалаўцаў, якія атрымалі высокую ацэнку грамадскасці, а шукаюць самастойнага вырашэння.

З выразным спанічным партрэта Заслонава пазнаёміў мінчан аматар Я. Сачок (Брагін). Прывабнай патэтычнасцю вызначаецца вобраз Паўлінкі ў выкананні таленавітай самадзейнай артысткі Э. Александронак.

Віцебская «Паўлінка» надзвычай блізка па творчых ідэях і стылю да класічнай камедыі Я. Купалы, што сведчыць аб добрым густе рэжысуры спектакля.

Жыхары сталіцы мелі магчымасць прагледзець і іншыя ўдальны самадзейныя сцэнічныя творы. Аднак многія яшчэ патрабуюць паліпшынення ў планаванні рэпертуару самадзейнага тэатра, таксама як і ў стылі яго сцэнічнага ўвасаблення.

Так, напрыклад, з самі калектываў, якія выступілі на аглядзе калгаснай самадзейнасці ў Мінску, трэма былі паказаны спектаклі «Шемерце пішнікі», «Вядома, п'еса І. Шамякіна аб рэвалюцыйнай пісьнасці, дзе героіні з'яўляюцца нашы сучаснікі, заслужваюць сур'ёзнай увагі як народнага, так і прафесійнага тэатраў. Беларуская драматычная магла быць значна шырэй выкарыстана аматарамі сцэнічнага мастацтва. Тэды розным калектывам не спатрабілася б дубіраваць адзін аднаго.

Добры прыклад у гэтых адносінах падае драматычны гурток калгаса імя Сталіна (Навагрудчына). За апошнія гады ён паказаў сваім глядачам «Паўлінку» Я. Купалы, «Партызаны» і «Янцёўку жаваранкі» К. Крапіны, «Несцерку» В. Вольскага, «Паладзчыц-кветку» І. Козела, «Вывух» М. Алтухова і М. Гарулёва.

Зразумела, многія ў паліпшыненні рэпертуару мясцовых творчых калектываў залежыць і ад беларускіх пісьменнікаў. Яны, на жаль, вельмі мала пішуць новых п'ес. Нашым драматургам нельга забывацца на тое, што не толькі наведвальнікі прафесійнага тэатра, але і сотні тысяч глядачоў самадзейных паставоў чакаюць ад іх усхваляючых твораў пра слаўных людзей савецкай зямлі, пра іх велічынныя вясковыя помнікі, народныя і самадзейныя тэатры чакаюць ад пісьменнікаў дапамогі, надзеяў і п'ес.

Вельмі добра, што ў рэпертуар мастацкай самадзейнасці ўключаецца

ЛІТАРАТУРА І МАСТАЦТВА

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ СЯЮЗА ПІСЬМЕНІКАЎ БССР

№ 23 (1452) Субота, 19 сакавіка 1960 года Цана 40 кап.

РЭПЕРТУАР САМАДЗЕЙНАГА ТЭАТРА

ца нацыянальная, руская і зарубяная класіка, творы драматычнай і народнай драматыкі. Але, на жаль, выкарыстоўваюцца гэтыя творы яшчэ недастаткова, часта ставяцца без належнага ўмелства і густу.

Так, напрыклад, нягледзячы на добры пачынак, не можа задаволіць спектакль «Апошнія» (калектыў прамкааперацыі Брэста — рэжысёр А. Важнін). Як прызнала журы рэспубліканскага агляда, у гэтым спектаклі вельмі павархоўна вырашана галоўная тема твора — выкрывецца агідная мараль капіталістычнага грамадства.

На самадзейнай сцэне рэдка ставяцца п'есы Астроўскага, Гоголя, Пушкіна, Каласа, Дуніна-Марцінкевіча, Шэкспіра, Мальера, хоць некаторыя рэжысёры і маюць для гэтага адпаведныя магчымасці.

Чамусьці мала выкарыстоўваюцца творы беларускай драматыкі даваеннага часу, якія заслужылі цёплае прызнанне савецкага глядача (п'есы Я. Мірвіча, К. Чорнага, Э. Самуілёўна і інш.). Іх пазнавальнае значэнне, асабліва для моладзі, і прывабнасць сцэнічных вобразаў не страчаны і ў нашы дні.

П'есы ў адной дзеі адыгрываюць важную ролю ў рэпертуары самадзейнага тэатра. На жаль, не толькі мала новых аднаактовак, напісаных у апошні час, але нават цяжка знайсці і тыя п'есы (С. Краўчанкі, А. Рылькі, В. Зуба, А. Махнач, У. Нябёда і інш.), якія надрукаваны ў зборніках і ў часопісах.

Даводзіцца пашкадаваць, што амаль забыта такая плёная традыцыя, як выданне лепшых п'ес (многіх гадоў і аднаактовак) з кваліфікаванымі рэжысёрскімі каментарыямі. Рэспубліканскаму Дому народнай творчасці і тэатральному таварыству варты ўзнавіць гэтую карысную традыцыю і ў прыватнасці звярнуцца за напісаннем такіх п'есаў да новай рэжысёрскай секцыі тэатральнага таварыства.

Міністэрства культуры БССР нядаўна даручыла прафесійнальным тэатрам наладзіць шэфства над Народнымі тэатрамі рэспублікі. Гэта вельмі важны пачынак, які паспрыяе павышэнню творчага ўзроўню рэжысуры і артыстаў народных калектываў. Але масавы самадзейны тэатр налічвае не адзінкі, а многія сотні гурткоў, якія патрабуюць дапамогі не толькі ў першыя ўрачыстыя аглядаў, а яснасна, сістэматычна, штодзённа.

Ці не пара ўжо задумацца над тым, каб у Народных тэатрах стварыць метадычныя пункты, дзе самадзейны рэжысёр мог бы атрымаць валежную кансультацыю па складанні рэпертуару і параіцца, як лепш паставіць сучасную або класічную п'есу. Такія пункты дапамогуць абласным дамам народнай творчасці лепш кіраваць развіццём самадзейнага тэатра.

Ямаля могуць зрабіць ва ўдасканаленні рэпертуару рэспубліканскае тэатральнае таварыства і яго філіялы ў прафесійнальных тэатрах. У іх ёсць магчымасць наладзіць на грамадскіх пачатках як творчыя семінары кіраўнікоў драматычных гурткоў, так і індывідуальную кансультацыю пастаноўчыкаў складаных п'ес, лекцыі і гутаркі на май-

стэрству актёра, па сістэме Станіслаўскага.

Самадзейны тэатр адчувае асабліва патрабу ў кансультацыйнага афармлення спектакляў. Апрача матэрыялаў, якія даслаюць Усеаюны і Рэспубліканскі дамы народнай творчасці (а такіх матэрыялаў яшчэ вельмі мала), плённую ініцыятыву могуць праявіць секцыя тэатральна-драматычнага мастацтва Саюза мастакоў Беларусі і пад яе кіраўніцтвам галоўныя мастакі абласных тэатраў. Яны, напрыклад, у грамадскім парадку могуць падрыхтаваць тыпавыя макеты, аскізы лёгкіх партытуных дэкарацый для нацыянальнага рэпертуару, даць парады ў галіне падбору вопраткі, бутафоры, рэкізіту, па грыму, светлавому афармленню з улікам сціпых магчымасцей аматарскіх гурткоў.

Рэпертуар самадзейнага тэатра патрабуе сістэматычнага паліпшынення, большай жарават і таматычнай настайнасці, дасканалы сцэнічнага ўвасаблення п'ес. Гэта будзе спрыяць дзівацкім сезоннасці ў дзейнасці многіх драматычных гурткоў, павышэнню іх ролі ў эстэтычным выхаванні савецкага глядача.

Паэзія сённяшняга дня

Алесь ЗВОНАК

«Суд сучаснікаў бывае прадзурным, аднак жа ў яго прадзурнасці заўсёды бывае свая законная і грунтоўная прычынасць, тлумачэнне якой ёсць таксама задача спраўдлай крытыкі».

Гэтыя словы, сказаныя Вялікім амаль сто дваццаці год назад, у поўнай меры стасуюцца да сённяшняга дня. Наша прадзурнасць да твораў, скажам, паэзіі, паколькі гутарка будзе пра яе, тлумачыцца жаданнем больш вышнім дасканаласці паэтычнага майстэрства і глыбіню паэтычнага адностравання паўнакроўнага жыцця нашага сучасніка, жыцця ва ўсім яго характэ і руху, паэтычнага выдзялення высокіх імкненняў і ідэалаў, як асабістых, так і грамадскіх.

Скажам шчыра, менавіта такой прадзурнасці нам і не хапае, як не хапае гарачай зацікаўленасці ў спраўдлым роце майстэрства і ў няспынным пашырэнні ахопу з'яўленняў ў нашай паэзіі, за рэальны выключэннямі. Такім прыемным выключэннем, скажам, з'явіўся артыкул Р. Барозкіна пра паэму А. Русецкага. Артыкул прасякнуты іменна тым гарачым імкненнем бачыць нашу паэзію на вышнім майстэрстве паэтычнага адностравання сучаснасці і якасны роце самога паэта. Аднак аўтар паэмы не азраўняў гэтай сяброўскай крытыкі і прысцяў у выступленні на наўдзін пленуме СР БССР Р. Барозкіна шалонны падытоў паэзіі, «Шабаном», «мержа» у крытыцы па сиварэжыню А. Русецкага, з'яўляецца «Дума пра Апачыцкага», з'яўляецца, хоць нізкі Р. Барозкіна паэма гэтая не прыводзілася ў пацвярджэнне думак аб сучаснай паэзіі як узор і прыклад для ўсіх паэтаў.

Газета «Літаратура і мастацтва» пасля гаворкі пра паэму А. Русецкага наладзіла дыскусію аб маладой паэзіі, распачаўшы яе артыкулам А. Лойкі «Крылы для ўзлёту». У ёй прыймаў ўдзел прадстаўнікі даволі значнага атраду маладой беларускай паэзіі. Але, скажам шчыра, спраўдлай дыскусіі не атрымаўся. І, перш за ўсё, таму, што ў ёй не прынялі ўдзел больш вопытных майстэраў. Апрача было больш цікава і грунтоўна пагаварыць пра нашу паэзію, пра якасць паэтычных твораў апошняга часу.

У поле зроку аўтараў, якія выступілі ў дыскусіі, на жаль, не трапілі буйнейшыя з'яві маладой паэзіі, якія прыкметна расце, набіраюцца сіла і вельмі часта радуе шырыню прыхільнікаў яе свежасцю пачуццяў, глыбінёй адностравання сучаснасці, пошукамі самастойных паэтычных шляхоў. Цэнтрам згуртавання такіх сілаў стаў часопіс «Маладосць», на старонках якога знаходзіцца «спудэўку ў жыццё» многія маладыя паэты, у чьіх творах адчуваецца біццё пульсавання сучаснасці. Часопіс друкуе і творы тых, хто атрымаў ужо заслужанае прызнанне чытача.

У гэтым артыкуле, не ўступаючы ў спрэчкі з аўтарамі, якія пісалі аб паэзіі, хоццца больш-менш падрабязна спыніцца на творах, з якімі выступілі нашы паэты ў канцы мінулага і пачатку гэтага года.

Не могуць не радаваць такія паэтычныя творы, як «Будні салігорскія» Ул. Нядзведскага, дзе спробы паэтычна асэнсавання героіку нашых будняў, героіку вялікага будаўніцтва, і зазірнуць у заўтрашні дзень празворныя вокан паэтычнага бачання — сведчанне мастацкай дасканаласці і сталасці творчасці паэта, сведчанне новых якасных змен у нашай паэзіі.

У сувязі з набліжэннем 90-годдзя з дня нараджэння Ул. І. Леніна ўсё больш масківоў і гасцей сталіцы наведваюць Цэнтральны музей Ул. І. Леніна. Тут за апошні час праведзена вялікая работа па ўзбагачэнню экспазіцыі. Усе экспазіцыйныя залы музея капітальна адрамантаваны і рэканструаваны. У экспазіцыі прадстаўлены новыя ленынскія дакументы, рэдкай фатаграфіі, нумары бальшавіцкіх газет, творы жывапісу і скульптуры. Цяпер у музей ідзе падрыхтоўка яшчэ некалькіх новых залаў, матэрыялы якіх раскажуць, як партыя і народ ажыццяўляюць запаветы Леніна.

На здымку: наведвальнікі ў адной з залаў музея.

Фота В. Савасцянава. Фотарэкама ТАСС.

Алесь ЗВОНАК

несці і падборку вершаў у той жа «Маладосці» С. Грахоўскага, напісаную ў сувязі з паездкаю на будаўніцтва Полацкага нафтабуда. Прыёмна адзначыць творчы рост ушыркі і ўглыб А. Валогіна, які, адышоўшы ад паэтычнага штурка, дамагся чыста вонкавай паэтычнай акірыбнасці, являючы майстэрствам формы верша, у апошні час паказваў спраўдана глыбіню паэтычнага асэнсавання рэчаіснасці, высокую дасканаласць паэтычнага майстэрства. Я маю на ўвазе вершы «Паэты», «Вуліца машыністаў», «Грыбы», «Першая вясна» і многія іншыя.

Вядома, гэтымі прыкладамі не вычэрпваецца паэтычны ўраджай мінулага года, ураджай даволі плёны. Напрыклад, вельмі прыкметны рост эпічнага жанра, хоць тут менш творчых перамог, а больш пошукаў і творчых няўдач.

Пачатак новага паэтычнага года можа прыняма падаваць спраўдлівымі прыхільнікаў паэзіі некаторымі твораў, у якіх вельмі яскрава выявіліся спробы паэтычнага асэнсавання і адностравання тых ці іншых з'яў сучаснасці.

Я маю на ўвазе, калі гаварыць пра часе выхату твораў у свет, лірычны паэму С. Гаўрусёва «Штодзёны лістава» («Маладосць» № 1), дыкі вершаў П. Броўкі «Даляка ад дому» («Полымя» № 2), вершы П. Макаля («Маладосць» № 2).

Не баячыся наракаў паэтычнага і іншых жанраў, можна смел скажаць, што іменна паэзія сённяшняга дня найбольш апэратыўна і эмацыянальна адзукца на падзеі сусветнага значэння, якімі так багата наша сучаснасць. Праўда, шырыня і глыбіня гэтага паэтычнага адностравання яшчэ далёкі ад нашых жаданняў, але і тыя спробы, якія мы ўжо маем, не могуць не радаваць.

Прыёмна адзначыць, што гэтую заслужаную даніну нашай сучаснай паэзіі аддаў адзін з мацнейшых і ярчайшых прадстаўнікоў нашай мастацкай літаратуры праявіў Янка Брыль у дакладзе на наўдзін пленураў СР БССР. Такая ацэнка паэзіі з боку «староніяга» крытыка, якраз і з'яўляецца найбольш аб'ектыўнай. Вліскучаму паэту ў прозе не можа быць чужой паэтычнага стыху. Можна таў ён першым звярнуў увагу, скажам, на такую прыкметную з'яву ў паэзіі апошняга часу, як лірычная паэма С. Гаўрусёва «Штодзёны лістава».

Вельмі прыкметны творчы рост гэтага цікавага і таленавіта паэта, які ўсё больш акрэсліваецца як паэт апынута плава. У гэтым сэнсе яго паэма — прыклад таго, як жыва творчыя сілы сучаснасці ўзрочваюць майстэрства паэтычнага бачання свету і яго адностравання ў творчасці.

Алесь ЗВОНАК

Вядома, гэтымі прыкладамі не вычэрпваецца паэтычны ўраджай мінулага года, ураджай даволі плёны. Напрыклад, вельмі прыкметны рост эпічнага жанра, хоць тут менш творчых перамог, а больш пошукаў і творчых няўдач.

Пачатак новага паэтычнага года можа прыняма падаваць спраўдлівымі прыхільнікаў паэзіі некаторымі твораў, у якіх вельмі яскрава выявіліся спробы паэтычнага асэнсавання і адностравання тых ці іншых з'яў сучаснасці.

Я маю на ўвазе, калі гаварыць пра часе выхату твораў у свет, лірычны паэму С. Гаўрусёва «Штодзёны лістава» («Маладосць» № 1), дыкі вершаў П. Броўкі «Даляка ад дому» («Полымя» № 2), вершы П. Макаля («Маладосць» № 2).

Не баячыся наракаў паэтычнага і іншых жанраў, можна смел скажаць, што іменна паэзія сённяшняга дня найбольш апэратыўна і эмацыянальна адзукца на падзеі сусветнага значэння, якімі так багата наша сучаснасць. Праўда, шырыня і глыбіня гэтага паэтычнага адностравання яшчэ далёкі ад нашых жаданняў, але і тыя спробы, якія мы ўжо маем, не могуць не радаваць.

Прыёмна адзначыць, што гэтую заслужаную даніну нашай сучаснай паэзіі аддаў адзін з мацнейшых і ярчайшых прадстаўнікоў нашай мастацкай літаратуры праявіў Янка Брыль у дакладзе на наўдзін пленураў СР БССР. Такая ацэнка паэзіі з боку «староніяга» крытыка, якраз і з'яўляецца найбольш аб'ектыўнай. Вліскучаму паэту ў прозе не можа быць чужой паэтычнага стыху. Можна таў ён першым звярнуў увагу, скажам, на такую прыкметную з'яву ў паэзіі апошняга часу, як лірычная паэма С. Гаўрусёва «Штодзёны лістава».

Вельмі прыкметны творчы рост гэтага цікавага і таленавіта паэта, які ўсё больш акрэсліваецца як паэт апынута плава. У гэтым сэнсе яго паэма — прыклад таго, як жыва творчыя сілы сучаснасці ўзрочваюць майстэрства паэтычнага бачання свету і яго адностравання ў творчасці.

Хачу адрау ж агаварыцца, што паэма С. Гаўрусёва не адпавядае строгім патрабаванням жанра. У такім разуменні яна не ахоплівае паўнаціх гістарычных або сучасных падзей, не мае паслядоўнай сюжэтнай лабоды, прыёму апавядальнасці. Хутчэй за ўсё гэты твор С. Гаўрусёва — паэтычнае самавыяўленне пачуццяў, настроў, перажыванняў у сувязі з тымі ці іншымі праявамі жыцця, дзе лірычны герой паэмы і аўтар — адна і тая ж асоба. Аднак жа гэтыя паэтычнае самавыяўленне перажыванняў і адчуванняў аўтара выходзіць за межы вузка асабістага, набывае сілу грамадскага гучання. Гаворачы ад свайго імя, паэт разам з тым гаворыць ад імя свайго пака-

Да 90-годдзя з дня нараджэння Ул. І. Леніна

Чытанні і гутаркі пра Ільіча

У нашым калгасе «Сцяг камунізма» камсамолка-бібліятэкар Галіна Пашкевіч — актыўны агітатар. У гэтыя дні яна раскажае калгаснікам пра жыццё і рэвалюцыйную дзейнасць Ул. І. Леніна, чытае ўрыўкі з кніг мастацкай літаратуры, дзе, як жывы, паўстае вобраз вялікага правядара працоўных усяго свету.

Асабліва цікавае выклікае кніга ўспамінаў асабістага шафера Ул. І. Леніна Гіля «Шасць гадоў з Ільічом».

Да ленынскіх дзён Галіна аформіла кніжную выстаўку ў фотамантаж пра жыццё і дзейнасць правядара. Нядаўна яна правяла ў бібліятэцы з вучнямі Рубельскай сярэдняй школы гутарку — «Дзіцячыя і школьныя гады Ул. І. Леніна».

А. БРЫШТЭН,
настаўнік Рубельскай сярэдняй школы Давыд-Гарадоцкага раёна.

У Рагачоўскім раёне

З ЛЮБОУЮ ДА ПРАВАДЫРА

Як сведчаць дакументы Гомельскага абласнога архіва, VII з'езд Саветаў Рагачоўскага павета, які адбыўся 5 снежня 1922 г., выбраў сваім ганаровым старшынёй Ул. І. Леніна і паслаў яму прывітаньне тэлеграма, у тэлеграме, у прывітаньні, гаварылася:

«З'езд горача вінуе Вас, дарагі Уладзімір Ільіч, і пверда ўпэўнены, што мы пад Вашым кіраўніцтвам без дапамогі звонку здодем выйсці самі з разрухі і цяжкага становішча...»

ЦІКАВЫ ВЕЧАР

Днямі ў чыгуначнікаў станцыі Лукскае адбыўся цікавы вечар, прысвечаны памяці Ул. І. Леніна. Удзельнікамі мастацкай самадзейнасці на вечары быў прагучаны ўрывак з паэмы Ул. Маякоўскага «Уладзімір Ільіч Ленін», вершы М. Танка, П. Глебкі і П. Броўкі, прысвечаныя правядару.

ВЫСТАЎКІ, МАНТАЖЫ, СТЭНДЫ

Культветустанова раёна дзейна рыхтуецца да 90-й гадавіны з дня нараджэння Ул. І. Леніна. У раённай бібліятэцы, а таксама ў Гарадзецкім, Барусоўскім, Пабалаўскім і іншых клубах і бібліятэках ствараюцца вітрыны і выстаўкі твораў Ул. І. Леніна, афармляюцца стэнды і мантажы, прысвечаныя жыццю і дзейнасці правядара Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы.

А. ВЯРЦІНСКІ.

Шмат цікавых мера-прыемстваў па падрыхтоўцы да 90-годдзя з дня нараджэння Ул. І. Леніна праводзіць работнікі Мінскай гарадской бібліятэкі імя Янкі Купалы. У чытальнай зале бібліятэкі і на завозе імя Варшавы яны выступілі перад чытачамі з аглядам кніг на тэму «Успаміны сучаснікаў аб Леніне». Цяпер вядзецца падрыхтоўка да канферэнцыі чытачоў — «Ідзі Леніна неўміручы».

На здымку: бібліятэкар — камсамолка Лідзія Абакумава за афармленнем матэрыялаў для стэнда «Ленін аб шляхах будаўніцтва камунізма».

Фота І. Зміргічова. Фотарэкама БЕЛТА.

Падрыхтоўка да ленынскіх дзён у Польшчы

Выдавецтва «Ксёжжа і веда» падваю вынікі работ па выданню твораў Леніна і літаратуры пра жыццё і дзейнасць вялікага правядара. Буйнейшым дасягненнем з'яўляецца выданне 35-томнага Збору твораў Ул. І. Леніна (пераклад з чвэрцэрга рускага выдання, дапоўненага ў апошнія гады трыма тамамі). Выдавецтва таксама апублікавала больш 40 асобных твораў і зборнікаў артыкулаў Леніна.

Выдадзена восем кніг, прысвечаных жыццю і дзейнасці Ільіча. Рыхтуецца да друку зборнік вершаў пра Уладзіміра Ільіча пад загалоўкам «Таварыш Ленін» і пераклад двухтомніка «Ленін ва ўспамінах сучаснікаў».

Вышэйшыя навуковыя ўстановы краіны арганізуюць навуковыя сесіі і канферэнцыі, рыхтуюць урачыстыя вечары і канцэрты, прысвечаныя 90-годдзю з дня нараджэння Ул. І. Леніна.

У лютым адбылася навуковая сесія ў Тарунскім універсітэце імя М. Валерніка. У хуткім часе будуць праведзены навуковыя канферэнцыі ў вышэйшых навуковых установах Варшава, Познань, Лодзь, Гданьск, Кракава і Катовіц. Прафесары і выкладчыкі ВНУ выступяць з дакладамі ад ролі Ул. І. Леніна ў развіцці філасофіі, палітаэканоміі, права, гісторыі.

170 работ прыслана на конкурсе плаката, прысвечана Ільічу. Конкурс арганізаваны Варшаўскім музеем імя Леніна і Саюзам польскіх мастакоў. Побач з буйнейшымі польскімі графікамі ў конкурсе прынялі ўдзел маладыя мастакі, а таксама мастакі-аматары.

Першую прэмію атрымаў плакат калектыву маладых мастакоў Ст. і Я. Загорскі і В. Шайбо, другую — Т. Жаньдзевіч, трэцюю — Ф. Стараўскі. Шасць плакатаў журы адназначыла дыпламамі.

Раённы кіналекторы

З вялікай цікавасцю наведваюць навагрудчане заняты раённага кіналектара, які арганізаваны райкомом партыі і Таварыствам па распаўсюджванню палітычных і навуковых ведаў. Зараз у лекторыі чытаецца цыкл лекцый, прысвечаных 90-годдзю з дня нараджэння Уладзіміра Ільіча Леніна. Кожная лекцыя суправаджаецца мастацкімі фільмамі аб жыцці Уладзіміра Ільіча.

ГЕРОІ

У барышэ з сіламі стыхі савецкія воіны Аскар Зіганшын, Піліп Палаўскі, Анатоль Кручкоўскі, Іван Фладоў праявілі героізм, стойкасць, вынолівасць і адвагу.

Гучыць гэта песня ў гуле парню,
Як трэску, падліваючы хвалі.
І кожны з іх марыць:—Прад лютай бядою
Савецкі салдат не саргнеша...

І голаў ніколі не скіліў наш воін,
Ен самі былі неграшны на свеце.
Чатыры адважных савецкіх героі,
Спявае вам песню бясспрэчна!

Авар'ян ДЗЕРУЖЫНСКІ.

Змястоўныя лекцыя

«Асноўныя прыпынкі марксісцка-ленінскай эстэтыкі» — так называлася лекцыя, з якой выступіў перад студэнтамі мастацка-графічнага факультэта Віцебскага педагагічнага інстытута, дырэктар Беларускага драматычнага тэатра імя Якуба Коласа І. Дорскі. Асноўныя палажэнні марксісцка-ленінскай эстэтыкі ў лекцыі былі пацверджаны прыкладамі з дзейнасці тэатра, кіно, вытрымкамі з літаратурных твораў. Лекцыя выклікала жывую цікавасць у студэнтаў.

В. ВІНАГРАДУ,
выкладчык педінтэстау.

ЗАСНАВАЛЬНІК РЭАЛІЗМА

Да прыходу ў беларускую літаратуру Ф. Багушэвіча крытычны рэалізм як творчы метад у ёй толькі зароджаўся, узнікаў у першачатковых формах. В. Дунін-Марцінкевіч сваёй творчасцю, як і апазіцыянары, шматлікіх гутарак і парадных паэм «Знеіда навіяраце» і «Тарас на Парнасе», а таксама Кастусь Каліноўскі рэвалюцыйнай публіцыстыкай, падрыхтоўваў глебу, на якой пазней буды ўсталяваў беларуская рэалістычная літаратура. Першым сабытам, які шчодро кінуў у гэтую глебу зерні крытычнага рэалізму і сапраўднай народнасці, быў Францішак Багушэвіч. Прырода надзяляла яго вялікім паэтычным талентам. Жыццё беларускага народа, які стагнаў пад сацыяльным і нацыянальным уціскам, збрыла яго свайму паэтам. Па добрай волі, па загаду свайго пачатковага сарца, перамагаючы велізарныя перашкоды на жыццёвым шляху, ён стаў пясняром беларускага рэалізму, першым глыбока нацыянальным і сапраўды народным пісьменнікам Беларусі. І стаў ён такім перш за ўсё тым, што пясня быў звязаны з жыццём свайго народа, усім сэрцам быў зліты з ім, жыў думамі прыгнечаных мас беларускага люду, таварыў і пісаў іх моваю. Ён жыў у народзе і для народа, ведаў добра жыццё працоўных не толькі Беларусі, але і Расіі, Украіны, Польшчы, Балгарыі, Чэхаславакіі і іншых краін.

Дом у Кушлянах, дзе жыў Ф. Багушэвіч.

насю праявілася гэтае адінства і ў пазней Я. Лучыны, Ф. Тапчэўскага, А. Гур'юніча, А. Абуховіча. Вось чаму Багушэвіч па праву лічыцца заснавальнікам крытычнага рэалізму ў беларускай літаратуры. Значна далей названых паэтаў пайшоў Ф. Багушэвіч у выкарыстанні фальклорных традыцый. У яго творчасці поўнасьцю адсутнічае стылізатарства пад фальклор, якое часта практыкавалася Дуніным-Марцінкевічам і якому часам аддаваў пачэўны ланіну нават Я. Лучына, Ф. Тапчэўскі, А. Абуховіч, А. Гур'юніч.

Праблематыка творчасці Ф. Багушэвіча больш разнастайная і мэтанакіраваная, ідэалагічна заастаная, у паэтычных адносінах глыбей распрацаваная, чым у яго палічнікаў. Вось асноўнае кола тэм і праблем, якія пайшоў за ўвабачэння Багушэвічам у паэтычных, вобразных і народна-паэтычных вобразах: радзіма і народ павінны быць свабоднымі і незалежнымі; чалавек не павінен быць эксплуатаваным і прыгнечаным другімі людзьмі; ён павінен жыць свайго ўласнай працай, любіць радзіму і свой народ да самазабыцця, заўсёды быць гатовым ахвяраваць сабою ў імя радзімы і народа; у працоўных іншых нацый бачыць свайго брата і сяброў; не прыгнечайце іншыя народы, жыць з імі ў дружбе і згодзе; не думайце аб захопе чужых зямель; рашуча змагацца за свабоду і справядлівасць; імкнуцца да таго, каб уся зямелька адна працу дала добра, радасна, шчасліва.

Праблематыка патрабавала ад паэта новай эстэтыкі, эстэтыкі рэалізму і народнасці. Абапіраючыся на эстэтыку рускіх рэвалюцыйных дэмакратаў, Багушэвіч рашуча і паслядоўна выступаў вясняльнікам мастацтва для народа, прапаведнікам народнасці і літаратуры. Ён цвёрда прытрымліваўся думкі, што паэзія павіна служыць народу, дапамагаць яго барацьбе з прыгнечальнікамі, уздзейнічаць на рэчаіснасць і з мэтаю змянення яе ў лепшы бок; ён хацеў, каб паэзія абараняла справядлівасць, змагалася за праўду, выхоўвала ў чалавека вялікае пачуццё любові да радзімы, адданасці свайму народу.

А каб паэзія адпавядала гэтым эстэтычным ідэалам, каб яна дзейсна служыла народу, то неабходна, каб яе змест гарманічна спалучаўся, арганічна зліваўся з даходлівай мастацкай формай, народнай мовай і іншымі элементамі формы.

І ў вырашэнні гэтага пытання Ф. Багушэвіч узямаў вышэй палічнікаў, дасягаючы высокага паэтычнага майстэрства, арганічна зліваючы народнага зместу свайго паэзіі з дасканалай формай. Вядома, што ў творчасці Багушэвіча вялікае месца займае такі кампазіцыйна-стылістычны прым, як апавядальны дэмакратычны сказ (апавяданне вядзецца ад імя селяніна), які лёгка садыяніцца зліццю не толькі літаратурнай мовы з мовай народа, але і ўсё кампазіцыйна-стылістычнае зместу мастацкай формы са зместам твора. Гэта папярэдае нават на асаблівасці рытмікі верша Багушэвіча. Паколькі Багушэвіч часцей за ўсё расказвае ад імя беларускага селяніна-працаўніка, дык рытміка верша арганічна вынікае з размоўна-гутарковай інтанацыі, якая робіць паэтычную форму глыбока народнай, рытміку верша выразнай, эмацыянальнай, пафаснай і шчырай.

Адзначаны кампазіцыйна-стылістычны прым дае магчымасць паэту шырока выкарыстоўваць народную мову, траншую лексіку і фразеалогію працоўных вёскі і дасягаць тым самым вялікага паэтычнага эфекту. Для ілюстрацыі гэтай думкі пры-

вядзем прыклад з верша «У астрозе». Вуснамі героя твора, беларускага селяніна, паэт па адрасу ўрадніка пасылае саркастычныя выразы: «Прыблуда! Схавайся, адкуль ты прыйшоў, у нас ужо досыць такіх прыбытоў»; «А людзі рогочуць, зышоўшыся з хат, бо кожны ўтапіць бы ўрадніка рад»; «Я ж, біт яго ўзвіўшы, ды заду зайшоў, урадніку тройчы як дам меж вушоў! Аж ён зыскачыў: «Калавур, тут разбой!» І зноў запісаў, узяў паперы з сабой, як сеў на кая, ды як цяп з сабою! Народ жа са смеху ўвесь аж паміраў!».

Гэты прыклад сведчыць аб майстэрскім выкарыстанні Багушэвічам народнай беларускай мовы, яе эмацыянальнай лексікі, яркіх устойлівых зваротаў, якія адпавядаюць рэалістычнаму метадзе пісьменніка-дэмакрата, выказніка дум і пачуццяў селянскіх мас.

Або вось герой верша «У астрозе» са знішчальнай іроніяй азначае:

Вот гэтых законаў панаць
я не мог,
За гэта ж цяпер я папаўся ў
ў астрозе.
Цяпер ужо тут дык мне вочы
прадэлі,
Пазнаў, як у банькувату хату
запёрлі...

Паэт не выпадкова называе турму «банькавай хатай», а з пэўнай ідыяма-мастацкай мэтай — каб узмацніць сатырычнае гучанне верша. Не выпадкова Багушэвіч і ў назме «Кепска будзе!» адводзіць вялікае месца сатырычным выкрыццям бюракратычнага чыноўніцтва, паліцыі і апісанню царскай турмы, куды кінулі паліцэйскія ні ў чым не вінаватых селянскіх хлопча Аліндарку.

Важна падкрэсліць, што і тут Багушэвіч словамі гаюнага героя, умеда выкарыстоўваючы звычайную гутарковую беларускую мову, народную іронію, адкі гомар, пайшоўскае выкрыццё чыноўніцтва царскага суда.

Каказ дзекута чыноўнікаў над безабаронным Аліндаркам і падрабязнае апісанне яго дакут, а таксама характэрныя моманты царскай турмы вельмі ачыта і сімвалічна абагульняюць, у якім пададзены рысы самадзяржаўна-чыноўніцкай Расіі, гэтай турмы народа, дзе «няма волі, ні ў чым няма і ніколі», дзе начальнікі «усе сярдзіты, так, як бы яшчэ не сыты лядзіны селяў, мукі, енку; не гавораць памаленька, а ўсё зымак, а ўсё з лайкай, а ўсё з бом, усё з цагайкай!».

Багушэвіч адраінаваўца ад беларускіх паэтаў-рэалістаў другой паловы XIX ст. яшчэ і тым, што ў яго творчасці значна глыбей раскрыта тэма селянскага жыцця і выразней паказаны антаганістычны супярэчны паміж існасцю і аб'яднанымі масамі сялянства з аднаго боку, і пануючымі класамі, памешчыкамі і бур-

жуазіяй, што нараджалася, — з другога. Гэтая сацыяльная супярэчнасць раскрыта Багушэвічам у духу накіраванай традыцыі ў такіх творах, як «Бог не роўна дэла», «Дурны мужык, як варона», «Кепска будзе!», «Гора», «Чаму б'яшчы мужычок?», «Не чурайся» і інш.

Багушэвіч дае не толькі глыбока рэалістычную карціну трагічнага жыцця селянскіх мас, але раскрывае сацыяльныя прычыны галечы ў капіталістычным грамадстве, пабудаваным на эксплуатацыі чалавека чалавекам. Паэт рашуча выступае супраць гэтай сацыяльнай несправядлівасці, кідаючы сатырычныя выразы ў адрас эксплуататара, якому «дэсяці-служкі зарабляюць сотні сот; рукі ў яго, як падушкі, як кіслыя, дыжыць жывот!».

З'яўляючыся рэвалюцыйным дэмакратам, Багушэвіч падваргаў знішчальнай крытыцы царскі рэжым, рашуча асуджаў рэформу 1861 г., сатырычна бітваў бюракратычны сям. чыноўніцтва, паліцыю, памешчыкаў, буржуазію, адмаўляючы тым самым царска-памешчыцкі лад. Але сацыяльна-палітычны ідэал Багушэвіча як селянскага дэмакрата, які не разумее роля рабочага класа ў вызваленчай барацьбе народных мас, былі абмежаванымі і неакрэсленымі. У гэтым слабасць светапогляду Багушэвіча, якая не магла не адбіцца і на рэалізм паэта. Але, нягледзячы на пэўную абмежаванасць свайго светапогляду, Багушэвіч ніколі не адыходзіў з пэўнай рэвалюцыйнай дэмакратыі і крытычнага рэалізму.

Свайго творчасцю, у якой поўна і прадзіва паказаны сацыяльныя супярэчнасці тагачаснага беларускага грамадства, выяўлены іхы джужыкі паміж прапоўнымі масамі ўсёх нацыянальнасцей, Багушэвіч разам з палічнікамі заклаў асновы той літаратуры, якая цяпер вядома сусветнаму чытачу.

Міх. ЛАРЧАНКА.

Братняе прывітанне

У сувязі з 65-годдзем з дня нараджэння і 50-годдзем творчай дзейнасці ўкраінскага пісьменніка Максіма Тэдэвіча Рыльскага прэзідыум праўлення Саюза пісьменнікаў Беларусі паслаў юбіляру прывітанне, у якім гаворыцца: «У гэты дзень мы звяртаем да Вас, нашага друга, брата і палічніка, выдатнага савецкага паэта, вучонага і грамадскага дзеяча, сава сардэчнага позіркi, пачуццi шыракай прывітанні і любi.»

Палову стагоддзя, як абдымаі і нястомныя арты, працуюце Вы на ніве слаўнай украінскай літаратуры. Багатым творчым племем адзначаны гэтыя гады. Падобна таму, як чыстыя струмені з нашых ніў і лясой даходзяць да рэчышча сивога Дняпра, Вашы вершы і песьні, пазмы і санеты, Ваша жыццёе слова даходзяць да людскіх сэрцаў. Мудрыя прастаёты, велічныя пафасам жыцця, самабытныя мастацкім харэстам, яны будзяць у іх лепшыя мары і надзеі, вучаць любіць і ненавідзець, змагацца і перамагаць у імя камунізма.

Самобытны нацыянальны паэт, Вы, Максім Тэдэвіч, гораца ўспяўаеце родную Украіну, ве прыроду і людзей. Разам з тым Вам блізка і зраўмеляныя пачуццi ўсiх братніх народаў, Вы з'яўляецеся натхненнем пясняром iх джужыкі.

З асаблівай прыемнасцю мы адзначаем Вашу любю і цікавасць да жыцця працоўных Беларусі, у якой Вы часта бываеце і пра якую так хораша пішаце, Вашу прыхільнасць да нашай беларускай літаратуры і ве працаўніку, з якімі аддана дружыце. Мы ганарымся, што маем такога надзейнага друга, сабрата і палічніка.

Прывітанне ж ад нас у гэты дзень словы братняй удзячнасці, любі і пашаны!

Жывіце — ад сэрца ждаем — у добрым здароўі і славе бяскончыя годы!

Творце — ад сэрца ждаем — для шчасця народаў савецкіх бяскончыя годы!

Айчыне

(Са зборніка «Ружы і вінаград», прадстаўленага на Ленінскую прэмію)

Айчына! Мы жыём табою,
Працоўным подзвігам тваім,
Тваёю чыстаю вясною,
Тваім задорам маладым.

І там, між горамі чужымі,
На незямляй нам зямлі,
Жылі мы болямі тваімі,
Тваёю радасцю жылі.

Ты — сарца, поўнае любові,
Ты — справядлівы гней людзей.
Гарыць ва ўсёй стабратняй мове
Зарніцы светлыя надзей.

Таму атрута спаліць грудзі,
Той жыць не варты між жывых,
Хто хоць на міг цябе забудзе
Ці занядае хоць на міг.

У працы, свеце, позня, рана,
Як да зямлі каліся Антэй,
Мы прыпадаем ўсе аддана,
Айчына, да тваіх грудзей.

1/VI.1956. Кіеў,
пасля вяртання з Аўстрыі.

Калі капаецца бульба...

Калі капаецца бульба — сцелецца дым над зямлёю,
Сыплецца лісце вясковае, бышам бы рой матылькоў,
Пахне грывамі і мёдам, свежасцю пахне такою,
Што, апроч восені золькай, назвы не знойдзеш другой.

Калі капаецца бульба, ключ угары жураўзіны
Роднаю моваю кіча
у невядомыя палёты.

Сэрца тавы чалавечка поўніцца смуткам шчаслівым,
Вешер яго абявае, ве старасці лёгкая палёт.

Калі капаецца бульба, ціха спяваюць дзвучаты,
Поле рунее азмінай і не губляе красу,

З радасцю кіча ў госці над рэчкаю белая хата,
Кніжкі ў матчыных хустках дзеці
у школу нясуць.

Калі капаецца бульба, стыне вада у крыніцах,
Напрацаваўшыся ўволю, дымае роўна зямля,
Хлапцам і дзвучатам сварыцца пара і мірыцца,
Музыку ладзіць музыкам — хутка вяселлі гуляць.

7.X.1960. Кракаў.

Пераклады з украінскай мовы Р. Няха.

З ПРЫЧЫНЫ І ПА СУТНАСЦІ...

(Заканчэнне. Пачатак на 2-й стар.)

нашага жыцця? Наўрад ці пры такой якасці драматычнага матэрыялу яны карысталіся б поспехам нягледзячы на тое, што назав. Ванька многія з адзінай мэтай — любымі сродакмі рассямляць публіку. Скажыце, вядзьмаў быць вадзіць. Але ж ва ўсякім прыстойным вадзіць ёсць думка, выказаная ў выглядзе дасціпных дыялогаў, гумарыстычных кулэтаў, заходных прытанцоўванняў і г. д. Пасля ж прачытання п'есы або прагляду спектакля «Дзікуны» ў гледач не застаецца ў памяці нічога. Каму ж патрэбны такія «камедыі»? У нас гаспадарыў Тэатр імя ЛКСМБ у Мінску летам мінулага года і А. Сабалеўскаму, вядомаму, давялося глядзець спектакль «Небяспечная прафесія». Хто ж савецкі разведчык — увесь час раздумвае глядач. А на сцэне тым часам ідуць нейкія загадкавыя размовы, наладжваюцца пасты, героі маніпулююць пісталятамі і г. д. і да т. п. Есць усё. І толькі няма сапраўдных чалавечых характараў, вялікіх думак і жывых пачуццяў.

Чаму многія спектаклі на сучасную тэму бясцэнна адыходзяць у нябыт, не пратраўваюцца на сцэне часта і сезоны? Наўжо толькі таму, што сцэнічнае дзеянне ў іх не адпавядае хуткаму і выразнаму пульту

нашага жыцця? Наўрад ці пры такой якасці драматычнага матэрыялу яны карысталіся б поспехам нягледзячы на тое, што назав. Ванька многія з адзінай мэтай — любымі сродакмі рассямляць публіку. Скажыце, вядзьмаў быць вадзіць. Але ж ва ўсякім прыстойным вадзіць ёсць думка, выказаная ў выглядзе дасціпных дыялогаў, гумарыстычных кулэтаў, заходных прытанцоўванняў і г. д. Пасля ж прачытання п'есы або прагляду спектакля «Дзікуны» ў гледач не застаецца ў памяці нічога. Каму ж патрэбны такія «камедыі»? У нас гаспадарыў Тэатр імя ЛКСМБ у Мінску летам мінулага года і А. Сабалеўскаму, вядомаму, давялося глядзець спектакль «Небяспечная прафесія». Хто ж савецкі разведчык — увесь час раздумвае глядач. А на сцэне тым часам ідуць нейкія загадкавыя размовы, наладжваюцца пасты, героі маніпулююць пісталятамі і г. д. і да т. п. Есць усё. І толькі няма сапраўдных чалавечых характараў, вялікіх думак і жывых пачуццяў.

Чаму многія спектаклі на сучасную тэму бясцэнна адыходзяць у нябыт, не пратраўваюцца на сцэне часта і сезоны? Наўжо толькі таму, што сцэнічнае дзеянне ў іх не адпавядае хуткаму і выразнаму пульту

канфлікты акажуцца звычайнымі бэнгаліскімі агнямі, не больш. А вось былі бы прачыталі прыклад П'еса А. Сафарова «Кухарка» грунтоўна на праснякчэй любобнай гісторыі. На першы погляд у ёй няма ні вострых сутычак, ні складаных перыпетый фабулы. Аднак каласная кухарка Паўліна Хутарына, брыгадзір Галіна Салмо, камбайнеры Казанец і Чайка — характары глыбокія і яркія, па-народнаму сакаватыя. Непаруменна паміж дзвюма закаханымі парамі — шпіжа ўзвіць больш бясцэннае сюжэт. А вось залюе жа драматург на яго квяне выписвае вобразы, якія вадзяць свайго жыццёваасцю, унутранай сілай характараў.

Бесканфліктнасць, якая баўрыцца на творчай аб'явакасці і верхаглядстве, жывуча, яна прыстасоўваецца, імяцца пранікнёна ў мастацтва. Ёе ідэі, калі прыгледзецца больш уважліва, вядуць на любую тат знавай «сэрэдняй» п'есе. Вядны яны і на сцэне, у спектаклях, дзе гледачца ашукваюць суратагам штучных паучуццяў. Праўда, тэатр мае да гэтага ісправіцца. Маўляў, з дрэняй п'есы не зробіць цікавага спектакля. І па прыклады маўляў, дэляе не трэба хадзіць: «Дабрадзеі» у Тэатры імя Я. Купалы. Але ў такім выпадку дэвольныя запінаць, што ж пераходзіць тэатрам стаяць добрыя спектаклі па добрых драматычных творах? Мае рашэнне мастак А. Грыгар'явіч, які заўважыў у артыкуле «Тэатрыбуна эпохі», што ў нас часта не ўмеюць ставіць п'есы, якія пачынаюць глыбокага рэжысёрскага прачытання. Развучыліся. З'ява гэтая пачынае станаўцца характэрнай як для перыфэрыяльных, так і для вялікіх сталічных тэатраў. У спектаклях Тэатра імя ЛКСМБ «Апошні» па драме Горькага і «Злабыткі» па драме Галіцынскага і «Разлом» быў заняты даволі моцны калектыў выканаўцаў, аднак гледачы былі паказаны бледныя копіі п'есы. Нават нягледзячы на тое, што былі асобныя акцёрскія ўлачы ў чухаўскім спектаклі кулацкай «Чайка», ён усё ж такі аказваўся імітацыяй жыццёвай праўды. А «Дзікуны» ў МХАТ, які носьць імя аўтара п'есы? Павярхоўнасць спектакля непрыемна ўраіла ўсю тэатральную грамадскасць краіны. Але пасля ўсё супакоіліся. Аднак, даўраць, што ўсе названыя спектаклі (а іх лік можна было б павялічыць) нельга лічыць абсалютнымі няўдачамі. Сяк-так, але ўсё ж тымі і паказаны бледныя копіі п'есы. Нават нягледзячы на тое, што былі асобныя акцёрскія ўлачы ў чухаўскім спектаклі кулацкай «Чайка», ён усё ж такі аказваўся імітацыяй жыццёвай праўды. А «Дзікуны» ў МХАТ, які носьць імя аўтара п'есы? Павярхоўнасць спектакля непрыемна ўраіла ўсю тэатральную грамадскасць краіны. Але пасля ўсё супакоіліся. Аднак, даўраць, што ўсе названыя спектаклі (а іх лік можна было б павялічыць) нельга лічыць абсалютнымі няўдачамі. Сяк-так, але ўсё ж тымі і паказаны бледныя копіі п'есы. Нават нягледзячы на тое, што былі асобныя акцёрскія ўлачы ў чухаўскім спектаклі кулацкай «Чайка», ён усё ж такі аказваўся імітацыяй жыццёвай праўды. А «Дзікуны» ў МХАТ, які носьць імя аўтара п'есы? Павярхоўнасць спектакля непрыемна ўраіла ўсю тэатральную грамадскасць краіны. Але пасля ўсё супакоіліся. Аднак, даўраць, што ўсе названыя спектаклі (а іх лік можна было б павялічыць) нельга лічыць абсалютнымі няўдачамі. Сяк-так, але ўсё ж тымі і паказаны бледныя копіі п'есы. Нават нягледзячы на тое, што былі асобныя акцёрскія ўлачы ў чухаўскім спектаклі кулацкай «Чайка», ён усё ж такі аказваўся імітацыяй жыццёвай праўды. А «Дзікуны» ў МХАТ, які носьць імя аўтара п'есы? Павярхоўнасць спектакля непрыемна ўраіла ўсю тэатральную грамадскасць краіны. Але пасля ўсё супакоіліся. Аднак, даўраць, што ўсе названыя спектаклі (а іх лік можна было б павялічыць) нельга лічыць абсалютнымі няўдачамі. Сяк-так, але ўсё ж тымі і паказаны бледныя копіі п'есы. Нават нягледзячы на тое, што былі асобныя акцёрскія ўлачы ў чухаўскім спектаклі кулацкай «Чайка», ён усё ж такі аказваўся імітацыяй жыццёвай праўды. А «Дзікуны» ў МХАТ, які носьць імя аўтара п'есы? Павярхоўнасць спектакля непрыемна ўраіла ўсю тэатральную грамадскасць краіны. Але пасля ўсё супакоіліся. Аднак, даўраць, што ўсе названыя спектаклі (а іх лік можна было б павялічыць) нельга лічыць абсалютнымі няўдачамі. Сяк-так, але ўсё ж тымі і паказаны бледныя копіі п'есы. Нават нягледзячы на тое, што былі асобныя акцёрскія ўлачы ў чухаўскім спектаклі кулацкай «Чайка», ён усё ж такі аказваўся імітацыяй жыццёвай праўды. А «Дзікуны» ў МХАТ, які носьць імя аўтара п'есы? Павярхоўнасць спектакля непрыемна ўраіла ўсю тэатральную грамадскасць краіны. Але пасля ўсё супакоіліся. Аднак, даўраць, што ўсе названыя спектаклі (а іх лік можна было б павялічыць) нельга лічыць абсалютнымі няўдачамі. Сяк-так, але ўсё ж тымі і паказаны бледныя копіі п'есы. Нават нягледзячы на тое, што былі асобныя акцёрскія ўлачы ў чухаўскім спектаклі кулацкай «Чайка», ён усё ж такі аказваўся імітацыяй жыццёвай праўды. А «Дзікуны» ў МХАТ, які носьць імя аўтара п'есы? Павярхоўнасць спектакля непрыемна ўраіла ўсю тэатральную грамадскасць краіны. Але пасля ўсё супакоіліся. Аднак, даўраць, што ўсе названыя спектаклі (а іх лік можна было б павялічыць) нельга лічыць абсалютнымі няўдачамі. Сяк-так, але ўсё ж тымі і паказаны бледныя копіі п'есы. Нават нягледзячы на тое, што былі асобныя акцёрскія ўлачы ў чухаўскім спектаклі кулацкай «Чайка», ён усё ж такі аказваўся імітацыяй жыццёвай праўды. А «Дзікуны» ў МХАТ, які носьць імя аўтара п'есы? Павярхоўнасць спектакля непрыемна ўраіла ўсю тэатральную грамадскасць краіны. Але пасля ўсё супакоіліся. Аднак, даўраць, што ўсе названыя спектаклі (а іх лік можна было б павялічыць) нельга лічыць абсалютнымі няўдачамі. Сяк-так, але ўсё ж тымі і паказаны бледныя копіі п'есы. Нават нягледзячы на тое, што былі асобныя акцёрскія ўлачы ў чухаўскім спектаклі кулацкай «Чайка», ён усё ж такі аказваўся імітацыяй жыццёвай праўды. А «Дзікуны» ў МХАТ, які носьць імя аўтара п'есы? Павярхоўнасць спектакля непрыемна ўраіла ўсю тэатральную грамадскасць краіны. Але пасля ўсё супакоіліся. Аднак, даўраць, што ўсе названыя спектаклі (а іх лік можна было б павялічыць) нельга лічыць абсалютнымі няўдачамі. Сяк-так, але ўсё ж тымі і паказаны бледныя копіі п'есы. Нават нягледзячы на тое, што былі асобныя акцёрскія ўлачы ў чухаўскім спектаклі кулацкай «Чайка», ён усё ж такі аказваўся імітацыяй жыццёвай праўды. А «Дзікуны» ў МХАТ, які носьць імя аўтара п'есы? Павярхоўнасць спектакля непрыемна ўраіла ўсю тэатральную грамадскасць краіны. Але пасля ўсё супакоіліся. Аднак, даўраць, што ўсе названыя спектаклі (а іх лік можна было б павялічыць) нельга лічыць абсалютнымі няўдачамі. Сяк-так, але ўсё ж тымі і паказаны бледныя копіі п'есы. Нават нягледзячы на тое, што былі асобныя акцёрскія ўлачы ў чухаўскім спектаклі кулацкай «Чайка», ён усё ж такі аказваўся імітацыяй жыццёвай праўды. А «Дзікуны» ў МХАТ, які носьць імя аўтара п'есы? Павярхоўнасць спектакля непрыемна ўраіла ўсю тэатральную грамадскасць краіны. Але пасля ўсё супакоіліся. Аднак, даўраць, што ўсе названыя спектаклі (а іх лік можна было б павялічыць) нельга лічыць абсалютнымі няўдачамі. Сяк-так, але ўсё ж тымі і паказаны бледныя копіі п'есы. Нават нягледзячы на тое, што былі асобныя акцёрскія ўлачы ў чухаўскім спектаклі кулацкай «Чайка», ён усё ж такі аказваўся імітацыяй жыццёвай праўды. А «Дзікуны» ў МХАТ, які носьць імя аўтара п'есы? Павярхоўнасць спектакля непрыемна ўраіла ўсю тэатральную грамадскасць краіны. Але пасля ўсё супакоіліся. Аднак, даўраць, што ўсе названыя спектаклі (а іх лік можна было б павялічыць) нельга лічыць абсалютнымі няўдачамі. Сяк-так, але ўсё ж тымі і паказаны бледныя копіі п'есы. Нават нягледзячы на тое, што былі асобныя акцёрскія ўлачы ў чухаўскім спектаклі кулацкай «Чайка», ён усё ж такі аказваўся імітацыяй жыццёвай праўды. А «Дзікуны» ў МХАТ, які носьць імя аўтара п'есы? Павярхоўнасць спектакля непрыемна ўраіла ўсю тэатральную грамадскасць краіны. Але пасля ўсё супакоіліся. Аднак, даўраць, што ўсе названыя спектаклі (а іх лік можна было б павялічыць) нельга лічыць абсалютнымі няўдачамі. Сяк-так, але ўсё ж тымі і паказаны бледныя копіі п'есы. Нават нягледзячы на тое, што былі асобныя акцёрскія ўлачы ў чухаўскім спектаклі кулацкай «Чайка», ён усё ж такі аказваўся імітацыяй жыццёвай праўды. А «Дзікуны» ў МХАТ, які носьць імя аўтара п'есы? Павярхоўнасць спектакля непрыемна ўраіла ўсю тэатральную грамадскасць краіны. Але пасля ўсё супакоіліся. Аднак, даўраць, што ўсе названыя спектаклі (а іх лік можна было б павялічыць) нельга лічыць абсалютнымі няўдачамі. Сяк-так, але ўсё ж тымі і паказаны бледныя копіі п'есы. Нават нягледзячы на тое, што былі асобныя акцёрскія ў

А. Огніўцаў спявае з народным аркестрам

Канцэрт, які адбыўся ў чацвер у агравадзінскай Доме афіцэраў, аказаўся прыемнай нечаканасцю для аматараў музыкі ў тым сэнсе, што пасля амаль гадовага перапынку яны зноў пачулі на эстрадзе Мінска Беларускага народнага аркестра пад кіраваннем народнага арыстара БССР І. Жыновіча.

пэраляжніні), вельмі патрэбны новай творы беларускай музыкі. Мінчане ўпершыню пачулі ў гэтым канцэрце новых маладых салістаў. Элеанора Зігер і Віктар Вучыч, якія выступілі разам з народным аркестрам, з'яўляюцца яшчэ студэнтамі музычнага вучылішча імя Глінкі. Э. Зігер валодае прыемным сапра. Яна праспявала вядомую «Аве Марія» Баха-Гуно, рускую народную песню «Помініш ли мяня, мой свет» і іспанскую народную песню «Грэнада».

гастролі. Ці патрэбна гаварыць пра тое, з якім захапленнем сустрапі яго выступленне мічане! Выдатны голас, які перадае найтанчэйшыя адценні пералівы на строю, гучыць то выключна пяшчотна, пранікнёна, выказваючы сэрцавы сым або шчырае лютэнне, то разрастаецца да шэрокі, магутных гучанні, і тады мы чуюм у гэтым голасе вялікую сілу народную, волькі накал страдэй.

А. Огніўцаў выканаў дзве рускія народныя песні «Былае, радасце» і «Вяселье», «Персідскую песню» і «Вяселье» Рубінштэйна, «Элегію» Масна, арыю дон-Базілю з оперы «Севільскі цирюльнік» Расіні і арыю Мэфістофеля з оперы Гуно «Фауст». Неабходна адзначыць, што ў значнай ступені спосаб выдатнага спявака і арыста падзялілі аркестр і дырыжор В. Барсаў. У асноўным гэта быў добры ансамбль, аркестр чула эквілібраваў спяваку.

Асабліва ўражанне пакінула выкананне аркестрам уверцюры да оперы «Сарка-зладзейка» Расіні. У асобных месцах гучанне народнага аркестра набліжалася да сімфанічнага. Уверцюра была сыграная бліскуча, з тэмперамента. Добра сыграная струнная група аркестра «Сэрнада» Гайдна. Пляшчотнае, мяккае гучанне гэтай народнай музыкі нагадала старадаўняе музычэрванне XVIII ст.

Арыгінальна зробленыя «Кларэты» Вячэўскага, у якім аркестр акампаніруе ўнісон цымбалістаў — выканаўцаў на першых прымах, якія сыгралі сваю партыю строін, чыста і зладжана. На высокім мастацкім узроўні былі выкананы таленавітыя калектывам вртуознага п'еса румынскага кампазітэра Дзініку «Хора-стаката», п'еса «У манастыры» Барадзіна, чэшскі народны танец, дзве азербайджанскія мелодыі, а таксама «Музычная табакерка» Залатэрава, якая прагучала прыгожа і лёгка.

Слухачы па заслугах ацанілі гэтыя новыя работы народнага аркестра. У канцэрце прагучалі і дзве творы «Самітэра» на беларускай тэмлі і «Канцэрт» для цымбалі Я. Глебава — які ўжо трынаццаць гадоў у рэпертуар. Адсутнасць у праграме аркестра новых арыгінальных твораў беларускай аўтарскай тлумачыцца тым, што за апошні час цікавасць нашых кампазітэраў да народнага аркестра і да яго музыкі прыкметна аслабла. А шкада. Калектыву, які паспяхова спраўляецца са складаным партытурнымі суветнай музычнай класікі (у адпавядаючай гэтым вакальнаму твору эстрадніцы.

Віктар Вучыч мае чысты і прыгожы барытон. Наперадзе ў маладога спявака — глыбокі выучбы, якія несумненна адначыць яму дзверы ў сапраўднае мастацтва. З вялікім удзімам праспяваў В. Вучыч «Шумныя барысы» Р. Пукста, «Помнік» К. Малчанова і «Песню аб Мінску» Ул. Алоўнікава. Упершыню з народным аркестрам выступіў саліст Вялікага тэатра Саюза ССР, народны арыст Р. Пукста і партыйнасі ў мастацтве, прывёў цікавыя прыклады са сваёй творчай дзейнасці.

Упершыню з народным аркестрам выступіў саліст Вялікага тэатра Саюза ССР, народны арыст Р. Пукста і партыйнасі ў мастацтве, прывёў цікавыя прыклады са сваёй творчай дзейнасці.

Упершыню з народным аркестрам выступіў саліст Вялікага тэатра Саюза ССР, народны арыст Р. Пукста і партыйнасі ў мастацтве, прывёў цікавыя прыклады са сваёй творчай дзейнасці.

У выкананні студэнтаў

У малой зале сталічнага кінатэатра «Перамога» сіламі педагогаў і студэнтаў Мінскага музычнага вучылішча рэгулярна праводзіцца лекцыйна-канцэртны народнага ўніверсітэта культуры. Дыямі для кінатэатраў прычытана педагогам Э. Шаршэўскай чарговая лекцыя пра творчасць выдатнага рускага кампазітэра-класіка С. Рахманінава.

У якасі музычнай ілюстрацыі да яе студэнткі вакальнага аддзялення вучылішча падрыхтавалі і паказалі аднаактоўную рахманінаўскую оперу «Алека» ў касцюмах і грэме, але пакуль пад раяль і без удзелу хору. Аднак усе вакальныя нумары — арыі, ансамблі — былі так удала звязаны паміж сабой літаратурным тэкстам з паэмы Пушкіна «Цыганы», што адсутнасць харавых эпізодаў не парушыла развіцця сцэнічнай дзей.

Парты ў оперы выканалі: Алека — студэнт II курса Віктар Вучыч, Земфіра — студэнтка III курса Элеанора Зігер. У іншых ролях выступалі вакалісты-першкурснікі Дзмітры Марозаў (стары цыган), Яўген Яновіч (малады цыган) і Ніна Кандрчанка (старая цыганка).

Многа і плённа працавалі з маладымі выканаўцамі педагог па вачалу народны арыст БССР М. Сярдобаў, які з'яўляецца рэжысэрам-пастаноўшчыкам студэнцкага спектакля.

Маргінёўскі абласны драматычны тэатр паставіў новы спектакль «Драпейніца». П'еса, напісаная Э. Фабрам, з'яўляецца інсцэніроўкай раману Балзака «Жыццё халасцяка». Дзеянне адбываецца ў французскім правінцыяльным гарадку Ісуэне ў 1824 г. Рэжысёр спектакля М. Харошка, мастак А. Акулаў.

На эдымку: сцэна са спектакля. У ролях: заслужаная арыстка Карэльская АССР Н. Фалдзева (Флора Бразье) і народны арыст РСФСР Н. Радзіёнаў (Філіп Брыдо).

Фота А. Дзілава.

ФЕЛЬТОН РЭГЕНТ І ІНЖЫНЕР

Звычайна кажучы, што твар — люстэрка душы чалавека. Але колькі б вы ні ўдзяліліся ў «люстэрка душы» героя нашага фельтона — не выявіце ніводнай рысы яго характару. Сустраенне такога — і напэўна скажам: чалавек як чалавек — сярэдняга росту, сярэдняга год і аблічча сярэднявечнага. Адным словам, сярэдня-сярэдняком. Пра такіх звычайна кажучы: «Нікому вока не запарушыць. Адна сціпласць!»

Аднак глыбока памыляецца той, хто думае, што гэты сватоша служыць богу без апатыі. Не, дзх хці-васці расірае яго сэрца і шырокія кішкі. Як рэгент мітрапаліцкага хору крыжовай царквы Мінска ён штомесячна атрымлівае дзве тысячы рублёў чыстаганам. У тым жа хору ўносіць хвалу госпаду-богу і яго «наменскі» на зямлі — жонка, якая атрымлівае за гэта 600 рублёў у месца. У Беларускапраекце Ракіцкаму кожны месяц выплачваюць зарплату па 1 600 рублёў. Гэта без тых прамаў, якія даводзі чарнаперадаюць галоўнаму інжынеру.

сакратар партарганізацыі Беларускапраекта Марыя Іванаўна Уласава. — А я ж ніколі і не ўтойваў гэта.

І вось перад намі аўтабіяграфія гэтага «сціплага» чалавека: «Леанід Сяргеевіч Ракіцкі, 1922 года нараджэння, вучыўся ў Вілейскай гімназіі... У Вялікай Айчыннай вайне ўдзель не прымаў. У 1945 годзе паступіў, а ў 1950 годзе скончыў Беларускае палітэхнічнае інстытут...»

Вось так і служыць сватоша і нашым і нашым. Як той казаў, грэх у мех, а грошы ў торбу.

— Дык як жа можна суміяшчаць несуміяшчальнае? — Як бачыце, спраўляюся. Скажу толькі адно: я — атайст. Да мяне жасцей бязбожнік. Не царква мяне цікавіць, а грошы, якія мне выплачваюць. Дык які ж царкоўнік?!

І адна, гэтыя довады настолькі пераканалі кіраўнікоў Беларускапраекта, што яны ніяк не могуць заўважыць падабенства паміж сваім галоўным інжынерам і царкоўным служкай. Ім і няўяма, што амаль кожны сватоша мог бы пра сабе сказаць: «не царква мяне цікавіць, а грошы».

Сярод надначаленых у Беларускапраекце ён асабліва не вытыраецца. Тут ён займаецца так званай «мірскай суетой». Інжынеру практычна, думаючы, як найменш пабулаваць электрастанцыі. Часта раіцца і гарача спрачаюцца. Былае, і галоўнага ўдзяваючы ў спрэчку. Тады Ракіцкі шчучна-вельмімі голасам пачынае таксама сціпымі словамі: «Наша энергасістэма...», «Наша энергасістэма...» і тэрба ж так! Калегі пачынаюць з «высакавольтных перадач» і чамусці канчаюць гаворку космасам. «Асяджаюць» сваіх любімых конікаў — спадарожнікаў Зямлі, ракеты, і абавязкова пры гэтым скажучы: «Вось гэта дык сілы нябесныя».

Чым жа тады адрозніваецца Ракіцкі ад звычайнага царкоўнага служкі? Хіба толькі тым, што ён, як тое ліслівае цялятка, давож матак ссе: матку боюку!.. Беларускапраект.

І ўявіце такое: праз нейкі час Ракіцкі трымае адка перад адным са святых айцоў.

«Дык вы, казавецца, бязбожнік? — Не, служу верай і праўдай царкве.

«Дык вы, казавецца, бязбожнік? — Не, служу верай і праўдай царкве.

«Самі ж ведаеце, — апраўдваецца «атаіст», — вышэйшая асвета, добры фельетон, праміі — гэта ж не з неба мне звалілася.

«Самі ж ведаеце, — апраўдваецца «атаіст», — вышэйшая асвета, добры фельетон, праміі — гэта ж не з неба мне звалілася.

«Самі ж ведаеце, — апраўдваецца «атаіст», — вышэйшая асвета, добры фельетон, праміі — гэта ж не з неба мне звалілася.

«Самі ж ведаеце, — апраўдваецца «атаіст», — вышэйшая асвета, добры фельетон, праміі — гэта ж не з неба мне звалілася.

«Самі ж ведаеце, — апраўдваецца «атаіст», — вышэйшая асвета, добры фельетон, праміі — гэта ж не з неба мне звалілася.

«Самі ж ведаеце, — апраўдваецца «атаіст», — вышэйшая асвета, добры фельетон, праміі — гэта ж не з неба мне звалілася.

У Тэатры оперы і балету

Сустрача са скульптарам

Калектыву Тэатра оперы і балету дыямі сустраўся з народным мастаком БССР З. Азгурам. На сустрачку сабраліся салісты оперы і балету, харысты, арысты аркестра, рабочыя і слухачы. З. Азгур прывёў гутарку аб народнасці і партыйнасці ў мастацтве, прывёў цікавыя прыклады са сваёй творчай дзейнасці.

Рыхтуецца камічная опера

Праходзіць сцэнічныя рэпетыцыі камічнай оперы «Цыганскі барон» І. Штрауса. Рэжысёр-пастаноўшчык спектакля Ю. Ужаніаў, дырыжор І. Абраміч, мастацкае афармленне П. Масленікава, хармайстар Г. Пятроў.

Канцэрты для працоўных

Канцэртная брыгада тэатра вярнулася з чарговай паездкі па распуліччых. Арысты Л. Бражнік, Т. Пастушына, В. Мірошаў, П. Дружына, Л. Ганістава і іншыя выступілі перад працоўнымі БЕЛДРЭС, у Палачы культуры імя Кірава г. Оршы. Яны выканалі арыі з опер, песні савецкіх кампазітэраў, урыўкі з балетаў, народныя песні.

На заслужаны адпачынак

Дыямі работнікі тэатра праводзілі на заслужаны адпачынак сваіх таварышаў, якія шмат год працавалі на опернай сцэне. Дзяржаўную пенсію атрымалі арысты хоры К. Пархоменка, А. Касценіч, арыстка балету А. Крывава, салісты оперы В. Бяклемішаў, Старшыня мясцома В. Глазаў, дырэктар тэатра П. Лютаровіч пажалалі пенсіянерам спакойнага адпачынку, добрага здароўя. З гэтым т.т. Бяклемішаў, Касценіч, Пархоменка і Крывавай былі ўручаны каштоўныя падарункі.

ПА СТАРОНКАХ ЗАРУБЕЖНАГА ДРУЖУ

КАР'ЕРА БЕТСИ

Аўстрыйская газета «Фолькштйм» наядуна паведаміла, што амерыканскі абстрактны жывапіс паніс «сіджую страту»: памерла «адна з самых выдатных мастакаў нашага стагоддзя» Бетсі. Адбылася гэтая сумная падзея ў Балціморскім заапарку. Па недаглядзе вартуаініка ў клетку Бетсі залезла малпа, усцалася бойка, і вельмі адлувальна нервы мастачкі не вытрымалі — яна памерла ад разрыву сэрца.

ТРОН «НА ПРАКАТ»

Калі вы наведаеце Венскі гістарычны музей, лаведзіце французскай газеце «Юманітэ», вам кінецца ў вочы адсутнасць пэлага раду экспанатаў. Вось тут толькі ўнора стаяць ложа імператрыцы Мары-Тэрэзіі, быў яе камяні галінік, там стаяў імператарскі трон. На сценках яшчэ вісяць таблічкі з апісаннем гэтых экспанатаў. Дзе ж самі рэчы? Дырэктар музея хавотна дае тлумачэнні: «Ложа Мары-Тэрэзіі ў англіскага аташа, ён верне яго праз месяц; камяні галінік у аргенцінскага пасланніка, верне на наступны тыдні, мбыць з палітычнага палана Франца-Джозефа ў амерыканскіх турстаў; імператарскі трон узіў на тыдзень нейкі эмігрант, здэцша, былы кароль, раяль абзуб...» — спіс рэчаў, забраных «на пракач», вельмі доўгі. У ім дырэктар музея акуратна адзначае, хто ўзяў яго рэч і на які тэрмін. Тут уакваецца плата за карыстанне і нават пеня за пратэрміноўку.

А. Волкаў. «У родных мясцінах».

Буржуазная мараль

«Гэтыя» працуе над новай «карцінай». «Карціны» Бетсі паніліся вышэй, чым карціны іншых мастакоў-абстрактных сістэмаў. І вось ў росквіце творчых сіл Бетсі памерла. Пасля яе смерці «непаўторныя» карціны, адраў ўзраслі ў шыню.

«СИЛА» КИНАЦЕНЗУРЫ

Амерыканскі кінкампаніі прыкладваюць усе намаганні, каб прыцягнуць публіку ў кінатэатры. Апошнім іх дасягненнем у гэтай галіне з'яўляецца выпуск так званых «свавольных» фільмаў, якія больш правільна было б назваць парнаграфічнымі. У вышэйшых наядуна «свавольных» фільмах «Лаліта» і «Распаленае жадзе» ўдзелам выдомай арыстыкі Джэй Мэнсфілд выконваюцца танцы голых жанчын і да таго падобныя сцэны. Кінкампаніі іншых заходніх краін стараюцца не адстаць ад сваіх амерыканскіх калегаў. Англіскае кінатэатрымец Ірвінг рыхтуе таксама «свавольны» фільм.

«КУПЛЯЮ ФУТБОЛЬНЫ КЛУБ...»

Містар Мечысон-малодшы, які перададзі амерыканская газета «Уоррар», заявіў прадстаўнікам друку, што ён мае намер «заныць футбольны». Каб карэспандэнт не падумаў, што ён сам будзе ганяць мяч, ён адразу ж растлумачыў, што збіраецца купіць сабе футбольны клуб з уласнай футбольнай камандай. За гэтыя грошы (больш правільна, за грошы бацькі — нафтавага караля) Мечысон-малодшы хоча мець «адбра-жываны тэатр», таму яго футбольны клуб паўна «Нэшнл футбол ліг», адзін з мацнейшых футбольных клубаў Амерыкі.

Несумленны ўчынак

У нашай газеце, у нумары за 16 сакавіка, быў надрукаваны артыкул В. Міхайлавай «Разведчыкі новага», у якім ідзе гутарка аб развіцці беларускага нарыса. На вялікі жаль, замест таго, каб сур'езна пагугураваць аб стане і развіцці самага баявога жанра нашай савецкай літаратуры, В. Міхайлава ў многіх месцах пераказала артыкул І. Карабутэнка «Разведчыкі новага», які быў амерыканскім «Літаратурнай газетай» за 12 студзеня г.г. Страншчы аказаліся, перанесла ў свой артыкул не толькі думкі ўкраінскага крытыка, але і цэлыя абзацы з яго артыкула.